

גליון 365
שנה ח' תשע"ט

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה למשמחת קייטן על ראשי לשרית מש בתמונה

סיפורי חז"ל

מדוע מתגאה זה בממון שאינו שלו? מסופר בתלמוד: בעיר בבל היה עשיר אחד שעשה עוול לעני אחד, והעני החליט לתבוע את העשיר לדין תורה, הלך העני לבית דינו של רב שהיה גדול הדור ואמר: ברצוני לתבוע את עשיר פלוני לדין תורה שעשה לי עוול, רב שלח אחרי העשיר להזמינו אל בית הדין, אך העשיר מחמת גאותו סירב לבוא ולהתדיין עם אותו עני, ואמר לשליח: וכי אני אבוא להתדיין עם אותו עני? והרי אם יבואו כל הגמלים של הערבים, לא יוכלו לשאת את מפתחות האוצרות שלי מחמת רוב עושרי. ולכן אין זה מכבודי לבא לבית הדין. כששמע רב כך, אמר: מדוע מתגאה זה בממון שאינו שלו? יהי רצון שתהא קללה בממונו, מיד יצאה גזירה מהמלך שיכנס הוא וכל אוצרותיו לטמיון לאוצר המלך. מיד בא העשיר לפני רב בבכיה, וביקש שיתפלל עליו שהמלך יחזיר לו את ממונו, וכן היה שהמלך החזיר לו.

(ירושלמי נדרים ט' - ד')

פרשת השבוע

ולא תתורו אחרי עיניכם ואחרי לבבכם
ביום חופתו של הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זיע"א, רצה מושל המחוז לבוא ולברך את המחוננים שהיו רבנים במחוזו, וכן רצה לראות את החתן שעליו שמע הרבה. החתן הרה"ק רבי אהרן לא שמח ביותר לקראת ביקור זה, וביקש דרכים להתחמק ממנו, מצד אחד כמושל המחוז יכול הוא לגרום צרות לאביו, לחותנו ולכלל ישראל, ומצד שני הוא צריך להסתכל בפניו של גוי, מה עוד שעליו לברכו בידו הקדושה ועוד ביום החופה. אמר לו אביו מהרי"ד הק' זיע"א, כתיב "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", וקשה, שהרי קודם רואה העין ואחר כך חומד הלב, והיה צריך לכתוב "ולא תתורו אחרי עיניכם ואחרי לבבכם". והתירוץ הוא, שהעיניים רואות רק מה שהלב חומד, כשהלב אינו חומד ואינו חושב בדבר האסור, גם העיניים אינן רואות, אפשר להסתכל ולא לראות.

שלח לך אנשים ויתורו (י"ג - ב') מסופר: בזמן שהסתופף היהודי הקדוש מפרשיסחא זיע"א אצל רבו ה"חווה" הקדוש מלובלין זיע"א. חלה פעם אחת במחלה קשה. והלך בנו של היהודי אל ה'חווה' לבקש עליו רחמים וביקש ממנו שיתפלל בעד אביו לרפואה שלמה מן השמים. אמר לו ה'חווה' מלובלין: כתוב בתורה 'שלח לך אנשים ויתורו', והענין הוא, שלפעמים כשרואים בשמים אדם מישראל שכבר גמר את כל עבודתו שהיה לו לעשות בעולם הזה, וכבר תיקן את כל מה שהיה מוטל עליו לתקן, או הקדוש ברוך הוא שולח אליו אנשים שיסתופפו בצלו, ויסעו אליו לתור את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו, ועל ידי כך תהיה לו לאדם זה עבודה חדשה לתקן את בני ישראל ולהורות להם הדרך הישרה והרצויה, ובוה יוכל להוסיף לחיות עוד בעולם הזה. וכן היה, תיכף נתרפא היהודי הקדוש וחזר לבריאותו. ומיד התחילו נוהרים אליו רבים מישראל והלכו לאורו ונעשה רבן של ישראל.

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 8:30 ת"א: 8:33 ר"ת: 9:03

פרשת שלח

זמני כניסת השבת
ירושלים: 7:12 ת"א: 7:28

לו שבעתיים לראות כך את הוריו הזקנים והחלושים, הן נאמר "כבד את אביך ואת אמך" – כלפיהם חובתי גדולה יותר.

בבוקר המחרת שככה הסערה, והכפרי החליט לעזוב את ביתו ולצאת לעיר הגדולה, אולי שם יאיר לו המזל פנים? נפרד מבני משפחתו, שם תרמיל על שכמו ויצא לדרך. ימים רבים הלך עד הגיעו לעיר הגדולה, ובעיר – אל מי יפנה באין לו קרוב או מכר, נכנס איפה אל בית המדרש ופתח בתפלה, מתוך לב קרוע בקעה תפילתו ועינים זלגו דמעות כמים. כשסיים תפילתו הבחין כי יהודי עומד מן הצד ומתבונן בו, "מדוע תבכה?" שאל האישי. "אנא ספר לי אולי אוכל לעזור לך". סיפר לו הכפרי על צרותיו הרבות, פניו של האישי נפלו בשמעו את דברי היהודי, בכל לבו חפץ לעזור לו, אך מה הוא מסוגל לעשות ואין הוא נמנה עם העשירים. בכל זאת שלף מכיסו שלושה זהובים והגישם לכפרי, "קח זאת" אמר, וצא לשוק ובורא העולם הממציא פרנסה לכל ברואי, בוודאי לא יקפח אותך, אך בטרם תצא לנסות את מזלך, בוא עמי לביתי ותסעד את לבך ותנוח מעמל הדרך, וכך תוכל לכלכל מעשיך בצלילות הדעת.

לאחר שסעד הכפרי בבית מארחו ואף נח מהדרך, יצא עמו המארח אל השוק לעזור לו במסחרו, ואכן עד מהרה הודמן לכפרי עסק בלשהו, ובאותו היום הרוויח שלושה זהובים. התעודד הכפרי וחפץ להשיב למארחו את שלשת הזהובים שקיבל ממנו, אך הלה סירב ואמר: עדיין אינך עשיר, המתן עד שישלח ה' ברכה במעשי ידיך ותוכל להשיב לי את כספי בכבוד רב. כיון שכך, החליט הכפרי לשוב לביתו, הוא ידע שבששת הזהובים יוכל לקנות מזון לבניו ביתו המתענים ברעב, מיהר וקנה קמח ושמן ועוד מצרכי מזון, וכן עצי הסקה לחימום הבית, ועמד לצאת לדרך, מארחו הרחום שידע כי על האישי לעשות דרכו בשלג, העמיד לרשותו סוס ועגלה ואמר: כאשר תחזור לעירנו לעסוק שוב במסחר, תשיב לי את הסוס והעגלה.

הודה לו הכפרי מקרב לב ויצא לדרך, בשל הגשמים והשלגים היתה הדרך משובשת והעגלה התנהלה בעצלתיים, והכפרי התפלל בכל העת שיצליח להגיע בריא ושלם לביתו. לפתע נתקל הסוס באבן ומעד, התהפכה העגלה ונפלה לתוך בור שנפער בצד הדרך, נפל הכפרי וכל חבילותיו התפזרו על פני האדמה המרופשת. כשהצליח הכפרי להרים את גופו הדואב, הביט הכפרי סביב ועיניו חשכו: העגלה הפוכה, הסוס תקוע בעמקי הבוץ, וכל צרורותיו העלובים מפוזרים ברפש וברטיבות, מילא ייאוש את לבו וכמעט השתלט עליו, אולם הוא שב לעשתונותו אור כח ובידיים קפואות ניסה להוציא את הסוס מהבוץ ולהפוך את העגלה, אך לא הצליח, ובינתיים החל לרדת שלג והקור חדר לעצמותיו והיאוש שוב תקף אותו, צנח איפה והתיישב על אחד מחבילותיו ופרץ בבכי מר. באותה עת נסע יהודי עשיר בדרך המושלגת בכרכרת החורף שלו, ומבין הרוחות השורקות הגיע לאזניו קול נוסף – קולו של העני הבוכה. קול הבכי זעזע את העשיר והוא הורה לבעל עגלה לנטות לכיוון הקול, בהגיעו ראה את העני במצבו העלוב והבין את אשר ארע. כהרף עין קפץ הוא ומשרתו מהכרכרה ופנו לעזור לעני, חילצו את הסוס השקוע בבוץ, הפכו את העגלה, אספו את כל הצרורות והחזירו הכל לתקנו. "תודה... תודה" מלמל הכפרי המאושר.

מה הכריעה את כף הזכיות על כף העבירות

אזירת חג ירדה על העירה הקטנה, הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א נכנס בשעריה והתכוון לחנות בה במסעו. יהודי העיר התרגשו, הן לא בכל יום זוכה עיירתם הקטנה לארח אחד מצדיקי הדור, עשירי העירה התווכחו ביניהם על הזכות לארח את הצדיק בבתיהם, ולבסוף נפלה הזכות בחלקו של ר' מאיר, יהודי עשיר ונכבד המפורסם כספו לצדקה ובקי בחדרי התורה. אל ביתו הגדול והמפואר עשתה מרכבתו של הרבי, חום נעים שרר בבית, לעומת צינת החורף ששררה ברחובות המושלגים, הצדיק שוכן, כמובן, בטוב ובנאה שבחדרי הבית, והמארח השתדל להנעים את שהותו ככל האפשר.

עד מהרה החלו יהודי העיירה לנהור את ביתו של ר' מאיר, איש איש ומשאלת לבו, איש איש וצרת נפשו, והכל חפצים להיכנס לחדרו של הרבי, לפרוק את מועקת לבם וליטול מהצדיק ברכה ומלת עידוד. הקור העז לא הרתיע את ההמונים, שצבאו על דלתות הבית, רבים הביאו גם את נשותיהם ועולליהם, כדי שאף הם יזכו להתברך מפי הרבי. כשנפתחו דלתות הבית פרץ כל הציבור פנימה לעבר חדרו של הרבי, ור' מאיר המארח, מביט חסר אונים על המאומה המתחוללת בביתו הנאה, על המרבדים המתלכלכים ברפש, על הרצפה שהבהיקה לפני רגע ועתה מכוסה מעטה של בוץ וכו', "אמנם זכיתי בזכיה גדולה" מהרהר ר' מאיר, "אך אני אשלם תמורתה מחיר יקר". עוד רגע קט וקבוצת חסידים נלהבת פורצת לבית בקול שאון, הללו נשאו עמם בוץ ורפש, ובמלי לתת דעת על העולם הגשמי שבתוכם הם ניצבים, מלכלכים הם את אשר לא התלכלך עד כה.

ר' מאיר ואשתו מביטים ב"חורבן" שירד על ביתם הנאה, ושוב אינם מסוגלים להבליג, "כיצד מעיזים אתם ללכלך כך את ביתי?" מתפרץ לבסוף ר' מאיר, הלא מילאתם את ביתי בבוץ ורפש. הביטו הנוכחים סביבם והבינו ללבם של המארח, ניסו לקרצף את הרפש, אך לא הצליחו – מעונו של ר' מאיר הושחת כמעט ללא תקנה. בערב לאחר שעזבו כל האורחים את חדרו של הרבי ויצאו מעודדים ומאושרים אל אור הלילה הצונן, שלח הרבי לקרוא לר' מאיר. פסע ר' מאיר לעבר חדר משכנו של הצדיק ובדרכו ראה כיצד עמלות המשרתות לנקות את הבית. הרבי נעץ מבטו בפניו של ר' מאיר ולבסוף אמר: "ברצוני לספר לך סיפור נאה". עשה ר' מאיר אזנו כאפרכסת, והרה"ק מרוזין החל לספר:

יהודי כפרי עני היה מטופל בששה בנים, ובנוסף עליהם היו סמוכים אל שולחנו גם הוריו הקשישים, אותו כפרי דר בבית שכלל אינו ראוי לתואר בית, בימות החורף היו הגשמים חודרים פנימה, ובקיץ היתה השמש קופחת על ראשי בני הבית. היה זה יום חורף צונן ומושלג, בביתו של הכפרי שררה חשכה, שכן פרוטות לקנית נר לא היו בנמצא, ומובן שעל עצי הסקה איש אף לא העז לחלוט, התכרבלו בני הבית בלויי הסחבות שלהם למצוא להם מסתור מהקור וטיפות המים הדולפים לתוך הבית. בפינתו ישב בעל הבית מרוכבל בסחבותיו ולבו מלא צער, "עד מתי אפשר להתקיים בתנאים שכאלה?" הרהר, צר לי לראות את אשתי וילדי במצב עלוב שכזה, אך צר היה

צַיִשׁ וְנִמְשָׁל

ואולם חי אני... אם יראו את הארץ (י"ד כ"א כ"ג)
יש להבין מדוע נגזר עליהם שלא להכנס לארץ, והרי שבו בתשובה והשם יתברך אמר להם סלחתי. והענין יובן על פי משל לאדם פשוט שעלה לגדולה ונתעשר, כאשר הגיעה בתו לפרקה, בא אליו שדכן אחד והציע לו שתי הצעות, חתן אחד בן עשירים רע מעללים וחסר לב, וחתן השני בן של רב תלמיד חכם גדול מופלג בתורה וביראה. הוסיף השדכן ואמר, אם יבחר בבן העשירים יתחלקו הוצאות החתונה ושאר ההוצאות בין שתי המשפחות, ואם יעדיף להשתדך עם הרב יצטרך הוא לשאת בכל ההוצאות, הואיל ואין באפשרות הרב לשאת בנטל. עיין העשיר בשתי ההצעות ואמר, טוב תתי אותה לבן הרב גם אם יעלה לי הדבר בכסף רב, אך עם זאת ביקש העשיר שהרב יקבל על עצמו להלביש את בנו בגדי חתונה כמשפט אב לבנים, וגם יתן לכלה תכשיט אחד ולא יותר. מששמע הרב את התנאי, סירב לקבלו ועמד על כך שכל ההוצאות יפלו על העשיר. תשובתו של העשיר לא אחרה לבוא, אם ממאן הרב לקבל את התנאי שלי הנני מעדיף להשתדך עם העשיר ולא עם הרב. מששמע זאת השדכן, דיבר על לב אבי הנערה ושדלו לכל ישתטה לעשות כדבריו, ואכן בסופו של דבר הושפע האישה ונתרצה להשיא בתו לבן הרב על פי כל התנאים שאמר הרב, אך כאן נכונה לו אכזבה מרה, הרב מצידו הודיע כי שוב אינו מוכן להשתדך עמו, מתחילה חשבתי אמר הרב, שהנך מוקיר תלמידי חכמים, ויודע להעדיף שידוך כזה על פני השתדכות עם אנשים פחותי ערך, אולם משראיתי שעבור תכשיט אחד הנך מעדיף להשתדך עם בן בליעל כפלוני העשיר, אני מבין שאינך מעריך כלל את מעלת התורה ותלמידי החכמים.

הנמשל: הוא הדבר במרגלים, אחרי שהוציאו דיבת הארץ, עד שהסכימו כולם ואמרו הלא לנו טוב שוב מצרימה, הוכח כי קדושת ארץ ישראל ומעלתה מזולזלת בעיניהם, עתה התברר למפרע כי מה שביקשו בארץ ישראל אינו אלא לאכול מפריה וכדומה, לזה מסוגלות גם שאר הארצות ולפיכך נשללה מהם הזכות להכנס לארץ.

(המגיד הק' מדובנא זיע"א)

אך העשיר לא הסתפק בכך, הוא העלה את היהודי על כרכרתו המרופדת, הושיבו והשקוה במשקה משיב נפש, ואף נתן לו מזון להחיות את נפשו, את העגלה והטוס ציזה לקשור לכרכרה וכך הוליך העשיר את הכפרי עד לפתח ביתו, ואף סייע בידו להכניס את צרורותיו לתוך ביתו. בהיכנסו, הבחין העשיר בבית העלוב של הכפרי, הבחין באשתו, בילדיו ובהוריו הקשישים. מיד עם הכנסם עטו הילדים על אביהם והתחננו ללחם. למראה הזה נקרע לבו של העשיר, מבלי להסס שלח ידו אל כיסו, הוציא את ארנקו, והגיש לכפרי סכום עצום: שש מאות זהובים. ובטרם הספיק הכפרי להגיב, אמר העשיר: ראשית לכל, האכל את בני ביתך, ולאחר מכן קנה לך בית ראוי לשמו, ופתח לך עסק שממנו תתפרנס. עמדו בני הבית המומים ונבוכים ולא ידעו כיצד להודות לעשיר שגמלם טובה כה גדולה, אך העשיר לא המתין למלות תודה, בלבו רחש תודה לקב"ה על שזימן לו מצווה חשובה שכזו, הוא פנה החוצה והמשיך דרכו בשמחה רבה.

מני אז חלפו שנים רבות ובא זמנו של העשיר להסתלק מן העולם, הגיעה נשמתו לבית דין של מעלה ונשאלה: "נשאת ונתת באמונה?" בטרם הספיק העשיר להשיב, באו אלפי מלאכים וכל אחד הכריזו על עבירה שעשה המנוח, ונפסק דינו לגיהנום. אך בטרם נחתם פסק הדין הגיע מלאך מליץ יושר אחד ושאל בקול גדול: "כיצד אפשר להשליך לגיהנום אדם שהחיה עשרות נפשות מישראל, הרי נאמר 'כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא...'". החליטו להניח את זכויותיו וחובותיו על שתי כפות המאזניים ולראות איזו תכריע, והנה לא הספיקו המצוות להכריע את הכף לטובה, מיהר המליץ להביא את הכפרי העני, את הוריו וילדיו, ושמו אותם על כף הזכויות, אך גם הם לא הכריעו את הכף. אז רץ המלאך והביא אף את העגלה והטוס, אך גם אלה לא הכריעו, המלאך המליץ לא אמר נואש ומיהר להביא את כל הבוץ ורפש שדבקו לעגלה, ולטוס ולצרורותיו של העני, והטיל אותם אל תוך הכף, ואז קרה הדבר – כף הזכויות הכריעה את כף העבירות, ומיד נפסק דינו של העשיר לגן עדן.

תם סיפורו של הרה"ק מרוזין, ר' מאיר בעל הבית, השפיל מבטו ולאזניו הגיע קולו של הצדיק: "השומע אתה ר' מאיר, לעיתים מסוגל רפש ובוץ של יהודים לחלץ מן הגיהנום. ולמה לך להתלונן?...". הנהן ר' מאיר בראשו בהסכמה.

צ'ין אדם לחברו

מתן בסתר בחכמה

מסופר על הרה"ק רבי ישראל מרדכי מרחמיטרייווקא זיע"א (יומא דהילולא כ"ב סיון) שבנשואי בתו הראשונה היה לו כסף שיהודים רבים ראו זכות לתת עבורו. ולאחר הנישואין נשאר לו כמה אלפי דולרים. וקרא לאחד ממקורביו וביקשו שיתן את הכסף ליהודי נזקק שעמד לפני נשואי אחד מצאצאיו. אמר לו החסיד: הלא עוד מעט קט הרבי צריך להשיא בת נוספת, והחכם עיניו בראשו. אמר לו הצדיק: אני מצוה עליך לתת לו, והעיקר הוא, שלא ידע מי הנותן, אם תרצה תאמר לו שקיבלת זאת דרך איזה נדיב מלונדון או מאוסטרליה, או מכל מקום אחר בעולם. והעיקר שלא ידע ממי קיבל זאת. המקורב מילא את השליחות בשלימות, והעביר לו את הכסף. לאחר כמה ימים נכנס היהודי הנזקק לרבי ואמר לו שמישהו נתן לו סכום כסף גדול שקיבל עבורו מלונדון. פרץ רבינו בשמחה גדולה ואמר: "ברוך השם, מעניין, לי אין מביאים מלונדון סכומים כאלו..." ושמח מאד שהדבר נשאר בסתר ושלא נודע האמת.

סגולה גדולה לאהבת שמים היא
אהבת ישראל

מסופר: פעם הגיע רב גדול אל הרה"ק רבי אברהם מסטרעטין זיע"א ואמר לו: הנה שמעתי על מעלת כבודו שנתן ליהודים סגולות, וסגולותיו מועילות, לכן אבקש ממנו לתת לי סגולה ליראת שמים, השיב לו הצדיק: ליראת שמים אין לי סגולה, אולם לאהבת שמים יש לי כן סגולה, אמר לו הרב: אדרבא, אהבת שמים היא מדרגה יותר גדולה מיראת שמים, יתן

לי הרבי סגולה על זה. השיב לו הצדיק: סגולה גדולה לאהבת שמים היא אהבת ישראל, מי שיש בו אהבת ישראל יכול לבוא בניקל לאהבת שמים.

למחול לכל יהודי

מסופר על הרה"ק רבי בן ציון אבא שאול זיע"א, שמימיו לא הלך לישון כשבלבו קפידא על משהו, מלבד פעם אחת שבמקרה ההוא קרה שאותו אדם שפגע בו לא צדק, ועוד בא בטענות ובטרוניות שלו כלפיו, אבל כשהגיע לומר קריאת שמע שעל המיטה שאז אומרים "הנני מוחל וסולח לכל מי שהכעיס והקניט אותי או חטא כנגדי", לא לומר את התפילה הזו לא בא בחשבון. ואז ישב זמן רב עד שניקה מלבו כל טינה כלפי אותו אדם, ואז אמר את הריבונו של עולם כבכל יום.

מצות ביקור חולים

פעם פגשו את הגה"ק רבי יחזקיהו מדיני בעל ה"שדי חמד" זיע"א הולך בדרך בחום היום, שאלוהו לאן פני הרב מועדות? אמר: לקיים מצוות ביקור חולים, שאלוהו: ומי הוא החולה? ענה: פלוני אלמוני, חרדו ואמרו, עבריין הוא, ואל ירבו כמותו בישראל, ענה להם: א, חז"ל אמרו, אפילו חוטא שבישראל מלא מצוות כרימון, ב, לא את החולה בלבד אנו הולכים לבקר, אלא גם את השכינה השורה מראשותיו של חולה. לשמע תשובה זו הצטרפו גם השואלים לביקור חולים זה, כשראה אותם החולה, התאמץ וישב על המיטה מפני הכבוד, לא עברו ימים מועטים והאיש התהלך בריא ברחובות העיר, אמרו: מאז שב האיש בתשובה שלימה.

הילולא דצדקיא

שבת קודש י"ט סיון

הרה"ק רבי מנחם נחום מסקווירא מאכניווקא (תש"ו)

יום ראשון כ' סיון

רבי יוסף אירגאס ב"ר עמנואל (שומר אמונים הקדמון - ת"צ)

הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר שלום זעליג מנאדבורנא (צמח ד' לצבי - תקס"א)

יום שני כ"א סיון

הרה"ק רבי שלמה שפירא ממונקאטש ב"ר אליעזר מלאנצהוט (תרנ"ג)

יום שלישי כ"ב סיון

רבי יחיאל מיכל אב"ד נעמרוב הי"ד ב"ר אליעזר (ת"ח)

הרה"ק רבי ישראל מרדכי מרחמיטרייווקא ב"ר יוחנן

יום רביעי כ"ג סיון

רבי אהרן מברענא ב"ר חיים (תרפ"ו)

יום חמישי כ"ד סיון

הרה"ק רבי יצחק יעקב מבלענדוב ב"ר חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא (תרמ"ב)

יום שישי כ"ה סיון

רבן שמעון בן גמליאל (ג"א - תתע"ה)

רבי ישמעאל כהן גדול בן אלישע (ג"א - תתע"ה)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" רמזים וסיק התורה על המצוות.

הלכות מוקצה (א')

א) כלי שמלאכתו לאיסור, מותר לטלטל לצורך גופו [כגון פטיש, מותר לטלטל לפתוח בו אגוזים, וכדומה], וכן מותר לטלטלו לצורך מקומו. (שו"ע אורח סימן ש"ח סעיף ג')

ב) כלי שמלאכתו להיות, מותר לטלטלו לצורך גופו, או מקומו, וכן מותר לטלטלו שלא יגנב, או ישבר, וכדומה, אבל שלא לצורך כלל, אסור לטלטלו. (שם סעיף ד')

ג) כוסות וקערות וצלוחיות, וסכין שעל גבי השלחן, מותר לטלטלן, אפילו שלא לצורך כלל (משנה ברורה שם ס"ק כ"ג). אולם יש מחמירין שלא לטלטלן אלא לצורך. (שם, וכן פסק בשו"ע הרב שם סעיף י"ז)

בחסות רשת חנויות

גל פז

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב
מכל החברות 052-7655-222